

Socialministeriet
Socialpolitisk-Juridisk Center
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 22. december 2003
Kontor: 2.k.kt.
J.nr.: 2003-2211-7
2003-2220/055-4

Sagsbeh.: mkg

Ved brev af 5. oktober 2002 med bilag anmodede Børnesagens Fællesråd Tilsynsrådet for Ribe Amt om at undersøge lovligheden af Ribe Amtskommunes socialudvalgs beslutning af 17. april 2002 vedrørende amtskommunens medfinansiering af kommunale tilbud efter lov om social service (serviceloven). Tilsynsrådet for Ribe Amt videresendte den 11. oktober 2002 henvendelsen til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Ved brev af 10. januar 2003 anmodede Socialministeriet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om en vurdering af, hvorvidt Ribe Amtskommunes praksis i relation til medfinansiering af kommunale tilbud efter § 131 d i serviceloven er i overensstemmelse med lovgivningen, herunder offentligretlige retsgrundsætninger.

Ved brev af 23. januar 2003 til socialministeren, sendt i kopi til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, har Ølgod Kommune gjort opmærksom på et konkret eksempel på Ribe Amtskommunes praksis efter servicelovens § 131 d, som Ølgod Kommune finder uacceptabel.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har nu afsluttet behandlingen af sagen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i dag anmodet Ribe Amtskommune om at genoptage de 147 konkrete sager, som var omfattet af Ribe Amtskommunes Socialudvalgs beslutning af 17. april 2002.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i dag endvidere anmodet Ribe Amtskommune om at genoptage behandlingen af spørgsmålet om Ribe Amtskommunes fremtidige praksis efter servicelovens § 131 d, stk. 1, samt om at genoptage behandlingen af de 13 sager samt eventuelt yderligere sager, som der er meddelt afslag i efter § 131 d, stk. 1, efter den 17. april 2002.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har anmodet om at modtage underretning om, hvad Ribe Amtskommune videre foretager i sagen.

Da tilsynet med både primær- og amtskommunerne fra den 1. januar 2004 vil blive varetaget af fem statsamtmand, jf. § 47 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 968 af 2. december 2003), og tilsynet med Ribe Amtskommune således overgår til statsamtmanden for Sønderjyllands Amt, har Indenrigs- og Sundhedsministeriet anmodet om, at underretningen – såfremt den gives efter den 1. januar 2004 – gives dertil.

Her følger først en gennemgang af sagens baggrund og derefter en nærmere begrundelse for Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse.

Sagens baggrund:

Det fremgår af sagen, at Ribe Amtskommune i anledning af ikrafttrædelsen den 1. januar 2002 af finansieringsreformen på det sociale område udarbejdede to notater til brug for Ribe Amtskommunes Socialudvalg.

Af Ribe Amtskommunes notat af 19. februar 2002 "Grundtaksfinansiering af kommunale/private tilbud – en foreløbig opgørelse" fremgår bl.a. følgende:

"1. Hovedprincipperne i den sociale finansieringsreform

...

1.4. Et eksempel på et forløb af en ny sag

...

3. Kommunen kan også vælge at etablere et kommunalt tilbud, fx støtte og omsorg i eget hjem, eller at visitere til et socialpædagogisk opholdssted og at anmode amtet om medfinansiering.

...

Hvis amtet ikke vil indgå en aftale om medfinansiering, vil kommunen skulle finansiere den fulde udgift til den kommunale løsning.

Det vil være naturligt at antage, at kommunernes incitament til selv at etablere en løsning vil være stærkt påvirket af, om amtet er villig til at medfinansiere eller ej.

Det ovenstående skal illustrere, at der er sammenhæng mellem grundtaksstydelserne og medfinansieringsstydelserne. Hvis amtet har en restriktiv holdning til at indgå aftaler om medfinansiering af kommunale løsninger, vil det let medføre et stigende pres på de amtslige tilbud. Hvis amtet ikke har mulighed for at give relevante tilbud, kan dette igen medføre flere midlertidige løsninger i ventetiden, som amtet skal medfinansiere.

...

4. Medfinansiering af kommunale løsninger (§ 131 d)

...

Ribe Amt har modtaget i alt 344 sager, hvor kommunerne ansøger om amtslig medfinansiering med den begrundelse, at udgiften til foranstaltningen overstiger grundtakssten samtidig med, at foranstaltningen nedsætter amtets udgifter. Handicapafdelingen og Børne- og Voksenafdelingen har foretaget en faglig vurdering af sagerne og har drøftet tvivlsager med kommunerne.

På grundlag heraf anbefales det, at amtet indgår aftale om medfinansiering i 245 sager og at der gives afslag på medfinansiering i 99 sager.

Sagerne kan groft opdeles i 4 typer:

- Udviklingshæmmede, hvor der både kan være tale om bo- og beskæftigelsestilbud
- Hjerneskadede/fysisk handicappede, hvor der ydes hjælp og støtte i eget hjem efter §§ 71-76
- Personer med psykiatriske lidelser med ophold i bofællesskab/opholdssted efter § 91
- Personer med sklerose, hvor der ydes hjælp og støtte i eget hjem efter §§ 71-76

...

Tabel 6 giver en oversigt over de sager, hvor der anbefales afslag, samt bruttodriftsudgiften for disse sager:

...

Bilag 2 og bilag 3 indeholder nogle eksempler på sager, som kommunerne har ansøgt om amtslig medfinansiering til – både sager hvor der ud fra en faglig vurdering er anbefalet medfinansiering og sager, hvor der er anbefalet afslag.

4.1. Serviceniveauet i de kommunale løsninger

...

Handicapafdelingens område – beskæftigelsestilbud

I forbindelse med indførelse af grundtakstfinansiering er det ønskeligt med en afklaring af, på hvilket økonomisk niveau den fremtidige opgaveløsning bør ligge i et samspil mellem de amtslige og kommunale beskæftigelsestilbud.

Der er tre kommunale beskæftigelsestilbud, hvor alle brugere er omfattet af servicelovens § 131 d. Udgiften i de kommunale tilbud svinger fra 99.524 kr. til 142.400 kr. pr. bruger pr. år.

Sammenlignelige amtskommunale beskæftigelsestilbud svinger fra 115.686 kr. til 120.670 kr. pr. bruger pr. år.

Den højere pris i de kommunale tilbud kan til dels forklares med et mindre antal brugere, men det kan ikke udelukkes, at serviceniveauet er lidt højere i de kommunale tilbud.

Der ønskes en afklaring af, om der skal foretages en brugerundersøgelse i de kommunale tilbud for at nedbringe udgiften, eller at udgiften nedsættes til sammenlignelige tilbud i amtslig regi eller om de kommunale tilbud skal fortsætte uændret med en henstilling om, at man på sigt nedbringer den årlige udgift pr. bruger til det amtslige niveau.”

I Ribe Amtskommunes notat af 10. april 2002 om begrænsning af merudgifter i forbindelse med indførelse af grundtakstmodellen er bl.a. anført følgende:

”I dette notat beskrives efter anmodning forskellige modeller for at nedbringe merudgifter til 10 mio. kr.

Modellerne omhandler forskellige principper for at reducere amtets udgifter til medfinansiering af **de pr. 1.1.2002 igangværende** kommunale opgaveløsninger efter § 131 d, idet amtet ikke har mulighed for at styre udgifterne til tilbud efter § 131 a. På længere sigt må amtets udgifter til kommunale løsninger efter § 131 d antages blandt andet at afhænge af det amtslige institutionsberedskab – om amtet har mulighed for at give et tilbud i eget regi eller ej.

1. Kommunale opgaveløsninger, som er i gang pr. 1.1.2002

Ribe Amt har fået anmodning om medfinansiering af 345 igangværende sager efter § 131 d. Ud fra en faglig vurdering er 245 sager vurderet til at ligge inden for amtets forsyningsforpligtelse. Heraf er Ribe Amt betalingsamt i 219 af sagerne. Udgiften over grundtaksten for de 219 sager er opgjort til 36,2 mio. kr.

...

Reduktionsmodel 2: Visse igangværende § 131 d tilbud, som er strukturelt betinget, medfinansieres 100 % over grundtaksten. For øvrige 147 igangværende § 131 d sager medfinansierer amtet udgiften over grundtaksten med 40 %.

...

72 personer er i en foranstaltning, som er strukturelt betinget – dvs. at det kommunale tilbud er aftalt etableret i stedet for en udbygning af det amtslige institutionstilbud. Udgiften over grundtaksten for disse personer er opgjort til 9,2 mio. kr., som efter model 2 finansieres 100 % af Ribe Amt. For alle andre igangværende sager efter § 131 d medfinansierer Ribe Amt kun 40 % af udgiften over grundtaksten.

...

Reduktionsmodel 3: Visse igangværende § 131 d tilbud, som er strukturelt betinget, medfinansieres 100 % over grundtaksten. Amtet medfinansierer ingen af de øvrige 147 igangværende § 131 d sager.

...

Argumentationen for at medfinansiere de 72 personer er den samme, som i model 2. Model 3 indebærer, at der herudover ikke gives medfinansiering til igangværende sager efter § 131 d. Der opnås herved en yderligere besparelse på 10,983 mio. kr.

Sammenfatning

...

Der skal også nævnes, at ud over de 219 sager, som omtales i dette notat, har kommunerne indsendt andre 99 sager med en samlet bruttoudgift for kommunerne på 37,4 mio. kr., hvor det ud fra en faglig vurdering er anbefalet, at der meddeles afslag, jf. notat af 19. februar 2002, tabel 6.

2. Igangværende kommunale opgaveløsninger, hvor et andet amt er betalingsamt
26 sager, hvor Ribe Amt er handleamt, men et andet amt betalingsamt, er vurderet at ligge inden for den amtslige forsyningsforpligtelse. Det er uden økonomisk betydning for Ribe Amt, om principperne i modellerne 1-5 også skal gælde for disse sager. Udvalget anmodes om at tage

stilling til, om Ribe Amt skal spørge de respektive betalingsamter, om reduktionsmodellerne skal gælde i disse sager.

3. Igangværende opgaveløsninger, hvor et andet amt er handleamt og Ribe Amt er betalingsamt

...

Udvalget anmodes om at tage stilling til hvorvidt der skal rettes henvendelse til de andre amter med en anmodning om at følge den af Ribe Amt lagte praksis for så vidt angår sager, hvor Ribe Amt er betalingsamt, eller hvorvidt Ribe Amt følger handleamtets praksis.

4. Sager om nye kommunale opgaveløsninger/mængdeudvikling

...

Nye § 131 d sager og sammenhængen til § 131 a området

...

Hvis amtet har en restriktiv holdning til at indgå aftaler om medfinansiering af kommunale løsninger, vil det let medføre et stigende pres på de amtslige tilbud. Hvis amtet ikke har mulighed for at give relevante tilbud, kan dette igen medføre flere midlertidige løsninger i ventetiden efter § 131 b, som amtet skal medfinansiere.

Konklusionen omkring nye § 131 d sager vil således være, at en afvisning eller automatisk begrænsning af medfinansieringen vil have den konsekvens, at sagerne vil blive visiteret efter §§ 131 a og b, og udgiftsniveauet så formentlig bliver det samme som ved medfinansiering efter § 131 d. Udvalget anmodes om at tage stilling til, hvorledes nye § 131 d sager vil skulle håndteres.

Der er således en risiko for, at selv om der besluttet en praksis, som på nuværende tidspunkt ser ud til at ville nedbringe merudgifterne til 10 mio. kr. eller derunder, så bliver tilgangen af nye § 131 a sager større end forventet. Under alle omstændigheder må der forudses en vanskelig proces med at styre udgiftsudviklingen. Heri indgår også, at kommunerne i en eller anden udstrækning kan reorganisere igangværende sager.”

Af udskrift af beslutningsprotokollen for mødet den 17. april 2002 i Ribe Amtskommunes Socialudvalg fremgår følgende:

”53. Grundtakstfinansiering af sociale tilbud

...

Indstilling:

Det indstilles:

- At omfanget af grundtakstbelagte sager ifølge § 131 a i lov om social service tages til efterretning således som det fremgår af tabel 1 i notat af 19. februar 2002.
- At der meddeles afslag på ansøgninger om amtslig medfinansiering af kommunale opgaveløsninger ifølge § 131 d i lov om social service således som det fremgår af tabel 6 i notat af 19. februar 2002.

At omfanget for amtslig medfinansiering af de resterende 245 kommunale opgaveløsninger fastlægges, jf. tabel 3 og tabel 5 i notat af 19. februar 2002 og reduktionsmodellerne, som er beskrevet i notat af 10. april 2002.

Afhængig af beslutningen under 3. at ovenfor:

- At serviceniveauet for amtslig medfinansiering af kommunale opgaveløsninger på værkstedsområdet jf. pkt. 4.1 i notat af 19. februar 2002 fastlægges.
- At det besluttes, om øvrige amter skal spørges, om reduktionsmodellerne også skal gælde i sager, hvor et andet amt er betalingsamt.
- At det besluttes, hvorvidt der skal rettes henvendelse til de andre amter med en anmodning om at følge den af Ribe Amt lagte praksis for så vidt angår sager, hvor Ribe Amt er betalingsamt, eller hvor Ribe Amt følger handleamtets praksis.
- At det besluttes, hvorledes nye § 131 d sager skal håndteres.

Endvidere:

- At der meddeles afslag på kommunale ansøgninger om medfinansiering ifølge § 131 d, stk. 2 i lov om social service således som det fremgår af pkt. 4.3 i notat af 19. februar 2002.
- At der tages stilling til finansieringen af ovenstående opgaveløsninger i henhold til §§ 131 a og 131 d i lov om social service og jf. tabel 7 i notat af 19. februar 2002.
- At det besluttes hvilken mængdeudvikling, der skal indregnes.

Beslutning:

1. 2. og 8. at tiltrådtes.

Model 3 i 3. at tiltrådtes og således, at der på værkstedsområdet medfinansieres med maks. 57.730 kr. i år 2002. Beløbet fastsættes fremover i forbindelse med budgetlægningen.

Betalingsamter forespørges, hvorvidt amtet ønsker medfinansiering.

Handleamter anmodes om ikke at træffe beslutning om medfinansiering, når Ribe Amt er betalingsamt.

Udvalget vil fremover anlægge en meget restriktiv linie vedr. medfinansiering af tilbud efter § 131 d, stk. 1.

Opgaverne finansieres indenfor gældende bevilling og den i tabel 7 angivne mængdeudvikling lægges til grund.”

Ved brev af 5. oktober 2002 med bilag til Statsamtet Ribe, videresendt til Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 11. oktober 2002, anmodede Børnesagens Fællesråd om en undersøgelse af lovligheden af Ribe Amtskommunes Socialudvalgs beslutning af 17. april 2002. Børnesagens Fællesråd anførte i den forbindelse bl.a., at serviceloven indeholder en forudsætning om, at der handles ud fra hver enkelt sag, og at den fornødne handling skal udføres af kommune og amtskommune i fællesskab og for barnets bedste. Det er Børnesagens Fællesråds opfattelse, at en amtskommune, der på forhånd beslutter at anlægge en økonomisk meget restriktiv linje, ikke handler i overensstemmelse med servicelovens bestemmelser.

I en redegørelse af 29. november 2002 fra Det Regionale Udviklingsråd i Ribe Amt til Socialministeriet for praksis vedrørende samarbejdet mellem amtskommunen og kom-

munerne i amtet efter servicelovens § 131 a, jf. § 131 b og § 131 d, har udviklingsrådet bl.a. oplyst følgende:

”5. En redegørelse for de amtskommunale beslutninger vedrørende medfinansiering efter servicelovens § 131 d, både for så vidt angår eksisterende sager og fremtidige sager

...

Forvaltningen har foretaget en vurdering af hver enkelt sag ud fra den enkelte sags faglige og økonomiske oplysninger sammenholdt med servicelovens bestemmelser, vejledningen og hidtidig praksis omkring visitering til de amtslige institutioner. Sager blev desuden drøftet på møder med hver enkelt kommune med henblik på administrativt at nå til enighed om hvilke sager, der vurderedes omfattet af det amtslige forsyningsansvar, som er en af to betingelser for evt. amtslig medfinansiering efter § 131 d. Denne proces blev for de fleste sagers vedkommende afsluttet i januar 2002.

Resultatet var, at betingelserne for at kunne beslutte at medfinansiere efter § 131 d, stk. 1 blev vurderet til at være opfyldt i 245 ud af de 344 sager.”

Ved brev af 10. januar 2003 anmodede Socialministeriet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om en vurdering af, hvorvidt Ribe Amtskommunes praksis i relation til medfinansiering af kommunale tilbud efter § 131 d i serviceloven er i overensstemmelse med lovgivningen, herunder offentligretlige retsgrundsætninger. Socialministeriet oplyste i den forbindelse bl.a.:

”Selv om den amtskommunale medfinansiering efter § 131 d er frivillig, skal amtskommunen i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsprocessuelle regler og grundsætninger vurdere de konkrete sager, der forelægges af kommunerne.

I vurderingen af den konkrete sag skal amtskommunen i tilknytning til de hensyn, der fremgår af selve bestemmelsen (udgiftsniveau og amtskommunal belastning) inddrage nedenstående hensyn, der også indarbejdet i bemærkningerne til bestemmelserne om grundtakstmodellen i lov om social service. Det drejer sig bl.a. om,

- at kommuner og amter skal bestræbe sig på en fælles planlægning med afstemning af behov og udbud på områderne,
- at kommunale opgaveløsninger, som ved finansieringsreformens ikrafttrædelse ligger over grundtakstgrænsen, ikke bør flyttes til amtslig varetagelse alene på grund af finansieringsomlægningen,
- at der ved eventuel overflytning af amtslige løsninger til kommunalt regi skal tilstræbes løsninger, der er hensigtsmæssige for alle parter, både amtet og samtlige kommuner i amtet, og
- at det samarbejde, der har udviklet sig mellem kommuner og amter under den delte finansiering, fastholdes og udbygges.

Endelig skal den amtskommunale kapacitet indgå i den konkrete vurdering. Hvis amtskommunen afviser en medfinansiering efter § 131 d, skal amtskommunen kunne tilbyde en grundtakstfinansieret plads efter § 131 a, som udgangspunkt uden ventetid, jf. § 131 b, stk. 3. Amtskommunen skal m.a.o. inddrage i vurderingen, om et amtskommunalt afslag på en kommunal ansøgning om medfinansiering for en person, der er omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar.

svar, vil betyde, at amtskommunen vil skulle stille et amtskommunalt tilbud til rådighed og om amtskommunen i givet fald kan dette. Kommunen søger eksempelvis om amtskommunal medfinansiering efter § 131 d til (fortsat) ophold i en kommunal boform efter servicelovens § 91 for en person, der ville være berettiget til ophold på en amtskommunal boform efter servicelovens § 93. Hvis amtskommunen afviser medfinansieringen af den kommunale løsning og samtidig anerkender det amtskommunale forsyningsansvar, skal amtskommunen vurdere om det er realistisk, at amtskommunen – på kommunens anmodning – kan stille det amtskommunale tilbud til rådighed.

Der kan indgås aftale om medfinansiering af hele den kommunale udgift minus den aktuelle grundtakst eller et mindre beløb. Medfinansiering af mindre beløb vil især være nærliggende, hvis amtet kan tilbyde borgeren en tilsvarende ydelse, der er væsentlig billigere”

Ved brev af 23. januar 2003 med bilag rettede Ølgod Kommune henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet med en redegørelse for en konkret problemstilling i relation til Ribe Amtskommunes håndtering af bestemmelsen i servicelovens § 131 d. Ølgod Kommune oplyste således, at der i Brørup Kommune (Ribe Amt) er oprettet et privat botilbud efter servicelovens § 91. Botilbudet omfatter 7 personer, hvoraf de 5 personers ophold betales af kommuner uden for Ribe Amt. De 2 resterende beboeres ophold betales af kommuner beliggende i Ribe Amt – for den ene beboers vedkommende af Ølgod Kommune. Ribe Amtskommune, der således er handleamtskommune for samtlige 7 beboere, har ifølge Ølgod Kommune på et møde den 20. november 2002 besluttet at imødekomme ansøgninger fra Brørup Kommune om medfinansiering efter § 131 d, stk. 1. Amtskommunens beslutning om medfinansiering omfatter imidlertid alene de 5 beboere, hvor en anden amtskommune, jf. reglerne om mellemamtslig opholdsrefusion, kan gøres medfinansierende. I forhold til de 2 personer, hvor Ribe Amtskommune er både handle- og betalingsamtskommune, har amtskommunen på det faglige niveau vedkendt sig forsyningsforpligtelsen over for de pågældende, men ikke betalingsforpligtelsen.

Efter modtagelse af brevene af 5. oktober 2002 og 10. og 22. januar 2003 fra henholdsvis Børnesagens Fællesråd, Socialministeriet og Ølgod Kommune anmodede Indenrigs- og Sundhedsministeriet Ribe Amtsråd om en udtalelse om sagen.

I brev af 25. marts 2003 med bilag udtalte Ribe Amtskommune bl.a. følgende:

”Overordnet bemærkes, at Ribe Amt i alle sager, hvor en kommune anmoder om medfinansiering efter servicelovens § 131 d, foretager en konkret og individuel vurdering af den pågældende persons funktionsniveau og hvilke tilbud den pågældende vurderes at have behov for. Disse vurderinger danner grundlag for Amtets afgørelse af, hvorvidt den pågældende person er omfattet af Amtets forsyningsforpligtelse og dernæst hvorvidt den af kommunen foreslåede foranstaltning skønnes at nedsætte amtskommunens udgift efter § 131 a og § 131 c.

Ovenstående er efter Amtets vurdering en forudsætning for, at Amtet lovligt kan påtage sig en betalingsforpligtelse ifølge servicelovens § 131 d.

I den sammenhæng er Amtet undrende over for det i Socialministeriets brev af 10. januar 2003 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet anførte, hvorefter amtskommunen skal kunne tilbyde en grundtakstfinansieret plads efter § 131 a, som udgangspunkt uden ventetid jf. § 131 b, stk. 3, hvis amtskommunen afviser medfinansiering efter § 131 d.

...

Med hensyn til hvordan praksis for samarbejdet mellem amt og kommuner, visitationsprocedurer m.v. er fastlagt, henvises til beskrivelsen i Det Regionale Udviklingsråds redegørelse af 27. november 2002 til Socialministeriet...

Spørgsmålet om, hvorvidt amtet beslutter at medfinansiere en kommunal løsning omfattet af servicelovens § 131 d, berører ikke indholdet i det tilbud, den enkelte borger modtager, men er udelukkende en aftale om udgiftsfordeling mellem to kommunale myndigheder.

...

Det er på grundlag heraf Ribe Amts vurdering, at det er en aftalemæssig regulering mellem amt og kommuner, der er bestemmende for eventuel medfinansiering efter § 131 d.

Med hensyn til det konkrete omfang for Amtets påtagelse af betalingsforpligtelser for kommunale løsninger omfattet af § 131 d, stk. 1, har Ribe Amt vurderet, at kravet om det konkrete skøn styres af lighedsbetragtninger. Dette har medført, at Amtets Socialudvalg den 17. april 2002 har besluttet:

- At afslå ansøgninger om medfinansiering af kommunale løsninger, som Amtet har vurderet at være uden for sit forsyningsansvar.
- At medfinansiere kommunale opgaveløsninger inden for sit forsyningsansvar, hvor opgaveløsningen er strukturelt betinget dvs. i tilfælde, hvor det kommunale tilbud er aftalt etableret i stedet for en udbygning af det amtslige tilbud.
- At medfinansiere kommunale beskæftigelsestilbud op til et udgiftsniveau svarende til udgiftsniveauet på sammenlignelige amtslige beskæftigelsestilbud.

Socialudvalgets beslutning om fremover at anlægge en meget restriktiv linje vedrørende medfinansiering af tilbud efter servicelovens § 131 d, stk. 1 skal opfattes således, at kommunerne ud over ovennævnte sagstyper kun i yderst begrænset omfang kan forvente medfinansiering af tilbud omfattet af § 131 d, stk. 1.

Siden 17. april 2002 har der i Ribe Amt været 23 sager af den pågældende type. Heraf er 8 sager vurderet til at være uden for Amtets forsyningsansvar. Der er meddelt afslag på medfinansiering i 13 sager. Der er givet tilsagn om medfinansiering i 1 sag, hvor Ribe amt ikke er betalingsamt. 1 sag er revisiteret til et tilbud omfattet af servicelovens § 131 a.

I forbindelse med afgørelser om tilsagn eller afslag på medfinansiering lægges der betydelig vægt på økonomiske hensyn.

Som udtrykt af Socialministeren i forbindelse med lovforslagets behandling i Folketinget, bygger grundtaksmodellen på det princip, at den, der bestiller musikken, også som hovedregel kommer til at betale den. Det er videre fremført af ministeren, at lovforslaget både tjener et socialpolitisk og et økonomisk formål.

Det økonomiske formål er uddybet i bemærkningerne til lovforslaget, hvor der om baggrunden for lovforslaget blandt andet er anført: "I de seneste år er der – blandt andet på baggrund af, at der siden begyndelsen af 1990'erne har været en kraftig udgiftsvækst på området for delt finan-

siering – blevet udviklet en grundtakstmodel, der løser mange af de problemer, som er forbundet med delt finansiering -----”

Ribe amt har herefter lagt til grund, at hensigten med loven er, at udgiftsniveauet ikke skal forøges.

...

Således som lovgivningen er udformet, har Ribe Amt ingen beføjelser til at pålægge handleamter konkrete beslutninger vedrørende Ribe Amts betalingsforpligtelser ifølge medfinansiering af et kommunalt tilbud.

Reglerne er udformet således, at det er handlekommunen og handleamtet, som aftaler amtslig medfinansiering af kommunale løsninger, uanset om det er en anden kommune, som er betalingskommune og et andet amt, som er betalingsamt. Ribe Amt kan således indgå aftaler på et andet amts vegne, og andre amter, som er handleamter for brugere, hvor Ribe Amt er betalingsamt, kan indgå aftaler, hvor Ribe Amt vil skulle betale.

Ribe Amts Socialudvalgs beslutning om at **forespørge** betalingsamter, om de ønsker medfinansiering, er begrundet i en afklaring af i hvilken udstrækning de pågældende amter ønsker at anvende den aftalemæssige adgang til at medfinansiere kommunale løsninger ifølge § 131 d, stk. 1.

Ligeledes er Socialudvalgets beslutning om at **anmode** handleamter om ikke at træffe beslutning om medfinansiering, når Ribe Amt er betalingsamt, begrundet i et ønske om en ensartet praksis både i de sager, hvor Ribe Amt har kompetence til at træffe beslutninger og i de sager, hvor handleamter træffer beslutning på Amtets vegne.

På baggrund af svar fra andre amter har Ribe Amts Socialudvalg den 20. november 2002 besluttet at medfinansiere 21 sager, hvor et andet amt er betalingsamt. Socialudvalget har ved afgørelsen lagt vægt på, at andre amter har tilkendegivet at ville medfinansiere det kommunale tilbud.

Ligeledes accepterer Ribe Amt naturligvis handleamters beslutninger om at yde medfinansiering for kommunale tilbud i andre amter. For tiden yder Ribe Amt medfinansiering i 15 sager ifølge beslutninger truffet af andre handleamter.

Amtet vurderer, at de forskelle i praksis, der herved kan opstå, er en følge af principperne om det kommunale selvstyre, jf. Grundlovens § 82, hvorefter de enkelte kommuners og amters adgang til inden for lovgivningens rammer at træffe selvstændige afgørelser – specielt i situationer, hvor lovgivningen åbner mulighed for eller forudsætter skønsanvendelse – vil kunne medføre forskelle i praksis i de enkelte kommuner og amter.

Principperne i lighedsgrundsætningen udøves således med respekt af det kommunale selvstyre.

Det er derfor Ribe Amts vurdering, at den af Ølgod Kommune beskrevne praksis ikke strider mod principperne i lighedsgrundsætningen. Amtets beslutning om medfinansiering af kommunale løsninger, hvor Ribe amt ikke er betalingsamt, svarer så vidt det er Ribe Amt bekendt, til den praksis for medfinansiering, de pågældende betalingsamter har fastlagt.”

Efter modtagelse af Ribe Amtskommunes udtalelse af 25. marts 2003 anmodede Indenrigs- og Sundhedsministeriet om Socialministeriets bemærkninger til sagen.

Ved brev af 2. maj 2003 afgav Socialministeriet følgende bemærkninger til Ribe Amtskommunes udtalelse:

"Servicelovens § 131 d er en *kan* bestemmelse. Amtskommunens reference til grundtakstlovens bemærkninger om en aftaleadgang for amtskommunerne sammenholdt med referencen til bemærkningerne om udgiftsniveau og lovens økonomiske formål kan give anledning til den opfattelse, at amtskommunen fortolker servicelovens § 131 d som en retlig *ubunden* beføjelse for amtskommunen til at vurdere om amtskommunen efter en regionaløkonomisk vurdering har interesse i at medfinansiere de kommunale opgaveløsninger.

En sådan fortolkning beror i givet fald på en misforståelse. Servicelovens § 131 d rummer, som andre kan bestemmelser, en forpligtelse for amtskommunen til at udøve et skøn i overensstemmelse med de kriterier, retsgrundsætninger m.v., der normerer og danner rammen om skønsudøvelsen.

Lovens økonomiske formål ligger i, at der med grundtakstmodellen er indført det finansieringsprincip, at ingen myndighed kan påføre en anden myndighed udgifter uden dennes godkendelse. Konsekvensen af den fejlagtige fortolkning af grundtakstmodellens økonomiske formål i forhold til § 131 d, ville i sidste ende indebære, at der ikke skal ydes medfinansiering efter bestemmelsen, idet udgiftsniveauet (for amtskommunen isoleret set) herved forøges. Nægtelse af medfinansiering kan imidlertid føre til en kommunal afgørelse om amtskommunal opgavevaretagelse, og til at amtskommunen skal afholde udgiften over grundtaksten.

§ 131 d giver i sammenhæng med den øvrige grundtakstlovgivning kommunerne og amtskommunerne en mulighed for i fællesskab at planlægge og tilrettelægge serviceudbuddet i regionen ud fra de lokale behov, og dermed sikre et bredere udbud af foranstaltninger.

Servicelovens § 131 d indebærer, at amtskommunen efter en konkret og individuel vurdering kan medfinansiere kommunale opgaveløsninger, hvis (1) borgeren er omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar, (2) den kommunale opgaveløsning overstiger grundtakserne i §§ 131 a og 131 d, og (3) udgiften skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter §§ 131 a og 131 c.

Ribe Amtskommune beskriver i 3 pinde Socialudvalgets beslutning af 17. april 2002 om en restriktiv praksis for medfinansiering af kommunale opgaveløsninger efter § 131 d.

Socialministeriet har ingen bemærkninger til *første pind* om det amtskommunale forsyningsansvar. Socialministeriet har dog bemærket sig, at Ribe Amtskommune har truffet beslutning om ikke at følge aftalen af 14. oktober 2002 mellem KL og Amtsrådsforeningen om afgrænsningen af det amtskommunale forsyningsansvar. Denne aftale har til hensigt at klargøre kriterierne for, hvornår en person er omfattet af den amtskommunale forpligtelse efter servicelovens §§ 92 og 93, og dermed imødekomme uenighed mellem kommuner og amtskommuner om spørgsmålet.

På denne baggrund er det alene amtskommunens afgørelse efter serviceloven, herunder servicelovens § 131 d, der fastlægger amtskommunens fortolkning af det amtskommunale forsyningsansvar.

For så vidt angår *anden og tredje pind* i beskrivelsen af den amtskommunale beslutning af 17. april 2002 [se Ribe Amtskommunes udtalelse af 25. marts 2003 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet] indebærer disse kriterier efter Socialministeriets opfattelse en klar, generel og væsentlig indskrænkning af § 131 d, idet bestemmelsens anvendelsesområde dermed på forhånd afgrænses til bestemte typer af tilbud, og at skønnet dermed sættes under regel.

Denne praksis indebærer tillige, at bestemmelsens udgiftsvurderingskriterium, der fremgår direkte af bestemmelsens ordlyd, erstattes af indskrænkende tilbudstype-kriterium.

At der i forhold til kommunerne i amtet er tale om en reel indskrænkning af bestemmelsen viser den af amtskommunen beskrevne praksis, hvorefter der i intet tilfælde udover disse kriterier er truffet amtskommunal beslutning om medfinansiering efter § 131 d.

Ribe Amtskommune refererer endvidere til Socialministeriets brev af 10. januar 2003 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, og amtskommunen har vedlagt Socialministeriets brev af 22. november 2002 til Esbjerg Kommune.

Socialministeriet skal hertil uddybende bemærke, at hvis en borger er omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar, er der for amtskommunen to muligheder for at knytte finansieringsansvaret med forsyningsansvaret: Amtskommunen kan grundtakstfinansiere tilbuddet efter servicelovens § 131 a eller § 131 c, eller amtskommunen kan medfinansiere en kommunal opgaveløsning efter § 131 d for den pågældende borger. Amtskommunens afgørelse må bero på kommunens indstilling, sagens konkrete omstændigheder, herunder hensynet til borgeren, og udgiftsvurderingskriteriet efter § 131 d.

Hvis amtskommunen efter en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag henviser til en amtskommunal grundtakstfinansiering efter § 131 d, men kommunen afviser dette forslag og fastholder den kommunale opgaveløsning i forhold til borgeren, er kommunen efter hovedprincippet i grundtakstmodellen, jf. servicelovens § 129, stk. 3, forpligtet til selv fuldt ud at finansiere det kommunale tilbud.

Til punkt 2 i Ribe Amtskommunes udtalelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal Socialministeriet bemærke, at Ribe Amtskommunes anmodning til andre amtskommuner om ikke at træffe beslutning om medfinansiering i sager, hvor Ribe amtskommune er betalingsamt, er uden retskraft for handleamtet, der således ikke må lægge vægt på anmodningen ved afgørelsen af en medfinansieringssag.

Omvendt fremgår det af udtalelsen, at Ribe Amtskommune i sager hvor Ribe Amtskommune er handleamt – formentlig – udelukkende lægger vægt på betalingsamtets tilkendegivelse af at ville medfinansiere det kommunale tilbud.

Efter Socialministeriets opfattelse er der også i dette tilfælde tale om at amtskommunen underlægger skønsudøvelsen efter § 131 d andre kriterier og hensyn end det, der efter loven normerer skønsudøvelsen. For disse sager indebærer amtskommunens praksis konkret, at ens sager i amtskommunens sagsbehandling og afgørelser behandles efter forskellige kriterier.

Amtskommunens sagsbehandling og afgørelser efter servicelovens § 131 d skal hvile på lovens kriterier og rammer for skønsudøvelsen i alle sager, jf. ovenfor, således at ens sager behandles

og afgøres ens ud fra loven. Efter Socialministeriets vurdering kan principperne i det kommunale selvstyre ikke anføres som begrundelse for et andet resultat.”

Ved brev af 10. juni 2003 har Børnesagens Fællesråd anført, at Ribe Amtskommunes praksis i forbindelse med medfinansiering af kommunale opgaveløsninger har medført, at udviklingen af kommunale tilbud er gået i stå, idet kommunerne i stedet vælger at henvise til amtskommunale botilbud i henhold til servicelovens §§ 92 og 93. Det skal bl.a. ses i lyset af, at mulighederne for amtskommunal medfinansiering efter servicelovens § 131 d er meget begrænset, selv om amtskommunen vedkender sig, at den konkrete opgave hører under den amtskommunale forsyningsforpligtelse. Beslutningen i amtskommunen har medført, at det ikke længere er muligt at sikre, at borgeren får det tilbud, som dækker de særlige behov, som vedkommende måtte have. Børnesagens Fællesråd har endvidere fremhævet, at det af forarbejderne til grundtakstmodellen bl.a. fremgår, at grundtakstmodellen alene ændrer den måde, som udgifterne afholdes på, men at borgerens ret til ydelser efter serviceloven ikke ændres. Efter Børnesagens Fællesråds opfattelse, kan de enkelte elementer i finansieringsreformen derfor ikke fortolkes på en måde, som indskrænker den enkelte brugers rettigheder efter serviceloven.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets udtalelse:

Det tilsyn, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet udøver over for Ribe Amtskommune, er et retligt tilsyn. Tilsynet omfatter kun spørgsmål om, hvorvidt der er sket en tilsidesættelse af den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder offentligretlige retsgrundsætninger, jf. § 61 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 629 af 29. juni 2001).

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan ikke tage stilling til, om Ribe Amtskommunes dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige, eller til spørgsmål vedrørende skønsudøvelse, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen.

At lovgivningen overlader amtskommunen et skøn, er ikke ensbetydende med, at amtskommunen er retlig ubunden i sin administration. Amtskommunen er således som enhver forvaltningsmyndighed forpligtet til at overholde forvaltningsretlige retsgrundsætninger, herunder alene inddrage saglige/lovlige kriterier i sin skønsudøvelse. Visse kriterier kan endvidere være obligatoriske at inddrage i skønsudøvelsen, og der er grænser for adgangen til at sætte skøn under regel m.v. Amtskommunens overholdelse af de retlige grænser, som sådanne retsgrundsætninger og principper sætter, kan Indenrigs- og Sundhedsministeriet som tilsynsmyndighed tage stilling til.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har efter en gennemgang af sagen fundet anledning til at udtale sig om følgende spørgsmål:

1. De retlige rammer for en afgørelse om medfinansiering efter servicelovens § 131 d, stk. 1, herunder kredsen af lovlige kriterier og det pligtmæssige skøn.
2. Lovligheden af Ribe Amtskommunes Socialudvalgs beslutning af 17. april 2002 for så vidt angår de ved afgørelsen foreliggende konkrete anmodninger om amtskommunal medfinansiering efter § 131 d, stk. 1, af kommunale opgaveløsninger.

3. Lovligheden af Ribe Amtskommunes Socialudvalgs beslutning af 17. april 2002 for så vidt angår fremtidige sager vedrørende amtskommunal medfinansiering efter § 131 d, stk. 1, af kommunale opgaveløsninger.
4. Lovligheden af Ribe Amtskommunes praksis vedrørende de særlige sager, hvor handleamt-kommune og betalingsamt-kommune ikke er den samme.

Ad 1. De retlige rammer for en afgørelse om medfinansiering efter servicelovens § 131 d, stk. 1, herunder kredsen af lovlige kriterier og det pligtmæssige skøn

1.1. § 131 d, stk. 1, i lov om social service (lovbekendtgørelse nr. 764 af 26. august 2003) er sålydende:

”§ 131 d. En amtskommune kan medfinansiere udgifter til en kommunal opgaveløsning, der overstiger grundtaksterne i §§ 131 a og 131 c, når foranstaltningen skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter disse bestemmelser.”

Bestemmelsen i servicelovens § 131 d, stk. 1, tager sigte på de situationer, hvor kommunen vælger at iværksætte en foranstaltning, som ikke er omfattet af en grundtakst, men hvor kommunen principielt kunne have valgt at benytte et af de tilbud, som er omfattet af grundtakstfinansiering efter §§ 131 a eller 131 c. Lovgivningens betingelser for visitation til et grundtakstbelagt tilbud forudsættes således principielt at være opfyldt.

Det er en forudsætning for medfinansiering efter § 131 d, stk. 1, at det må antages, at det kommunale tilbud nedsætter behovet for at benytte amtskommunale tilbud, som er omfattet af grundtakster.

Der kan henvises til bemærkningerne til lovforslaget (lovforslag nr. L 162 af 7. februar 2001, Folketingstidende 2000-01, Tillæg A, s. 4465 ff.), Socialministeriets vejledning nr. 202 af 12. december 2001 om grundtakstfinansiering af sociale serviceydelser og Kommunernes Landsrådsforenings og Amtsrådsforeningens fælles vejledning om amternes medfinansiering af kommunale løsninger, der ikke er omfattet af en grundtakst.

1.2. § 131 d, stk. 1, i serviceloven er udformet som en fakultativ bestemmelse. En amtskommunes afgørelse efter § 131 d, stk. 1, af, om den – når de formelle betingelser herfor, jf. ovenfor, er opfyldt – vil give tilsagn til eller afslag på medfinansiering, har således udpræget skønsmæssig karakter.

Ribe Amtskommune har i sin udtalelse af 25. marts 2003 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet anført, at servicelovens § 131 d, stk. 1, indebærer en adgang for amtskommunen til at indgå aftaler med kommunerne om eventuel medfinansiering af kommunale tilbud, og at det således er ”en aftalemæssig regulering mellem amt og kommuner, der er bestemmende for eventuel medfinansiering efter § 131 d”.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder i den forbindelse anledning til at bemærke, at der – uanset at bestemmelsen i servicelovens § 131 d, stk. 1, er fakultativt formuleret, og uanset at bestemmelsen i forarbejderne omtales som en adgang for amtskommunerne til at indgå aftaler med kommunerne om medfinansiering af kommunale tilbud – er tale om en forvaltningsretlig afgørelse, når en amtskommune træffer beslutning efter servicelovens § 131 d, stk. 1, om at give tilsagn til eller afslag på en anmodning om medfinansiering af et kommunalt tilbud.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er således enig med Socialministeriet i, at det skøn, som skal udøves i forbindelse med en afgørelse efter servicelovens § 131 d, stk.1, ikke er retligt ubundet, men må foretages inden for de retlige rammer, som kan udledes af loven og af de fortolkningsbidrag og retsgrundsætninger, som i øvrigt må inddrages i forbindelse med fastlæggelsen af gældende ret. Det gælder også det skøn, som skal foretages, efter der er taget stilling til, at de formelle betingelser efter § 131 d, stk. 1, er opfyldt.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan som tilsynsmyndighed tage stilling, om en amtskommunes beslutning i henhold til bestemmelsen i servicelovens § 131 d, stk. 1, ligger inden for de retlige rammer af dette skøn.

1.3. Bestemmelsen i servicelovens § 131 d, stk. 1, indeholder som nævnt en forudsætning om, at det relevante kommunale tilbud må antages at nedsætte amtskommunens udgifter til grundtakstfinansiering, ligesom bestemmelsen alene hjemler mulighed for, at amtskommunen påtager sig at medfinansiere kommunens udgifter over grundtakstbetalene i §§ 131 a og c.

Den økonomiske vurdering, der herved er fastlagt i servicelovens § 131 d, stk. 1, er således obligatorisk at foretage ved en afgørelse efter bestemmelsen.

Herudover indeholder servicelovens § 131 d, stk. 1, efter dens ordlyd ingen nærmere angivelse af, efter hvilke kriterier amtskommunen skal træffe afgørelse om medfinansiering, når de grundlæggende (formelle) kriterier herfor, jf. ovenfor, i øvrigt er til stede.

I mangel af mere konkrete fortolkningsbidrag i bestemmelsens ordlyd må de retlige rammer for en amtskommunes skøn efter servicelovens § 131 d, stk. 1, bl.a. fastlægges ved hjælp af formålsbetragtninger, herunder ved en fortolkning af bestemmelsens forarbejder og under iagttagelse af de nærmere sammenhænge i regelkomplekset.

Der kan herved henvises til Revsbech m.fl., Forvaltningsret – Almindelige Emner, 1997, side 201 ff.

Af forarbejderne til bestemmelserne om grundtakstmodellen, herunder servicelovens § 131 d, stk. 1, fremgår bl.a. følgende:

"1. Indledning og sammenfatning

...

Grundtakstmodellen ændrer alene reglerne om, hvordan udgifterne skal finansieres. Lovforslaget medfører ikke ændringer i forhold til fx borgernes ret til ydelser og deres ret til at klage over afgørelser eller kommuners og amtskommuners pligt til at sørge for tilbud (forsyningsansvaret).

...

På de områder, hvor der hidtil har været delt finansiering mellem kommuner og amtskommuner, foreslås det, at hovedreglen bliver, at den myndighed, som efter loven har pligt til at yde hjælpen, også selv betaler alle udgifterne herved.

...

3. Principper og hensyn bag grundtakstmodellen

Grundtakstmodellen bygger på et princip om, at hver myndighed selv afholder omkostningerne for de tilbud, som de sætter i gang.

...

Området med delt finansiering er kendetegnet ved, at der for en række typer af foranstaltninger er omfattende muligheder for substitution, fx kan det for en række brugere være relevant både at tilbyde amtskommunale døgninstitutioner og kommunale tilbud. For at opnå økonomisk neutralitet indgår det derfor i grundtakstmodellen, at kommunen skal betale en grundtakst – dog højst de faktiske udgifter – når den benytter et amtskommunalt tilbud eller et tilbud, som kunne være et alternativ til et amtskommunalt tilbud.

... Grundtakstfinansiering ændrer ... ikke ved, at amtskommunerne fortsat har pligt til at sørge for de mere specialiserede tilbud, fx boformer for voksne personer med betydelig nedsat funktionsevne, eller døgninstitutioner for børn, der skal anbringes uden for hjemmet. Det er et led i grundtakstmodellen, at en amtskommune kan beslutte at medfinansiere udgifter til en kommunal opgaveløsning, der overstiger grundtaksterne. Det er her en forudsætning, at det skønnes, at det kommunale tilbud nedsætter behovet for at benytte tilbud, som er omfattet af grundtakster.

...

... Grundtakstmodellen tager også hensyn til, at kommunerne skal have et incitament til at benytte de amtskommunale specialtilbud, således at amtskommunernes økonomiske grundlag for at drive disse tilbud ikke udhules, og således at specialiseringen og bredden af tilbud bevares.

Modellen vil udbedre en del af de ulemper, der er ved den delte finansiering i form af svækket udgiftsstyring og skæv prioritering i forhold til andre områder... Grundtakstmodellen fastholder samtidig mange af fordelene ved delt finansiering, fx mulighederne for fleksibel opgaveløsning og sikring af specialiserede tilbud, idet opgavefordelingen mellem amtskommuner og kommuner ikke ændres. Amtskommunerne vil således fortsat have et entydigt ansvar for at tilvejebringe de mest specialiserede tilbud.

Grundtakstmodellen vil endvidere stimulere den glidende decentralisering, som i sin tid var et væsentligt argument for den delte finansiering. Og det forventes, at grundtakstmodellen vil ansøre både kommuner og amtskommuner til at sætte endnu større fokus på effekten og kvaliteten af de sociale foranstaltninger.

...

4. Forudsætningerne fra aftalerne om grundtakstmodellen

Grundtakstmodellen er bl.a. beskrevet i aftalerne fra juni 1999 mellem regeringen og de kommunale organisationer om økonomien i 2000 og i Kommunernes Landsforening og Amtsråds-

foreningens aftale fra oktober 1999 om en grundtakstmodel på voksenområdet. Der er en række vigtige forudsætninger, som er fælles for aftalerne:

- Der skal sikres en fortsat bred vifte af tilbud, og grundtakstmodellen skal støtte den fortsatte udvikling af tilbud.
- Kommuner og amtskommuner skal bestræbe sig på en fælles planlægning med afstemning af behov og udbud på områderne, idet begge parter vil have en stærk interesse i, at såvel den udbudte kapacitet som kvalitet svarer til det aktuelle behov.
- Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen opfordrer til, at kommuner og amtskommuner indgår aftaler om, at eksisterende kommunale opgaveløsninger, som ved indførelsen af en grundtakstmodel ligger over grundtakstgrænsen, ikke flyttes til amtskommunal opgavevaretagelse på grund af finansieringsomlægningen.

...

Disse forudsætninger fastlægger nogle rammer for det fremtidige samarbejde mellem kommuner og amtskommuner, og grundtakstmodellen forudsætter således, at det samarbejde, der har udviklet sig mellem kommuner og amtskommuner under den delte finansiering, fastholdes og udbygges.

...

Til servicelovens § 131 d

Det er en del af grundtakstmodellen, at amtskommuner i visse situationer har mulighed for at medfinansiere udgifter til kommunale tilbud, som skal afholdes fuldt ud af kommunen. Baggrunden herfor er, at i nogle tilfælde kunne et alternativ til den hjælp, som kommunen yder og finansiere, være en af de foranstaltninger, som efter forslagene til § 131 a og § 131 c er omfattet af grundtakstfinansiering.

Der stilles derfor forslag om, at amtskommunen får hjemmel til at medfinansiere udgifter til en kommunal opgaveløsning, der skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter §§ 131 a og 131 c. Efter forslaget kan amtskommunen påtage sig at afholde den del af de kommunale udgifter, der ligger over grundtaksten.

Området omfatter således foranstaltninger, der er sat i værk af kommunen, men hvor kommunen – populært sagt – principielt kunne have valgt at benytte et af de tilbud, som er omfattet af grundtakstfinansiering i § 131 a eller § 131 c.

Et eksempel er, at en kommune i forhold til en truet ung iværksætter en række hjælpeforanstaltninger med henblik på at undgå, at den unge anbringes uden for hjemmet. Udgifter til disse hjælpeforanstaltninger afholdes fuldt ud af kommunen, jf. reglen om, at den myndighed, som sætter et tilbud i værk, selv afholder udgifterne. Forslaget til § 131 d giver imidlertid amtskommunen hjemmel til, at den i sådanne tilfælde – helt eller delvist – kan påtage sig at medfinansiere den del af kommunens udgifter til hjælpeforanstaltninger, der overstiger grundtaksten i § 131 a, dvs. 390.000 kr., hvis den unge er under 18 år.

Et andet eksempel er et sammensat kommunalt tilbud – herunder i form af personlig hjælp efter §§ 71-73 a – til en voksen med handicap, der bor i egen bolig, som på grund af hjælpen fra kommunen kan blive boende i sine vante omgivelser og som derfor ikke har behov for ophold i

en amtskommunal boform. Her kan amtskommunen efter § 131 d indgå aftale om at medfinansiere kommunale udgifter, der ligger over grundtaksten på 282.000 kr. på årsbasis.

...

Det vil sædvanligvis være hensigtsmæssigt, at kommunen drøfter sagen med amtskommunen inden den sætter et tilbud i værk, som den ønsker, at amtskommunen efter forslaget til § 131 d skal medfinansiere.

...”

Socialministeriets vejledning nr. 202 af 12. december 2001 om grundtakstfinansiering af sociale serviceydelser indeholder ikke yderligere vejledning om, hvilke kriterier, der kan eller skal indgå i amtskommunens skøn i forbindelse med en afgørelse efter § 131 d, stk. 1, om medfinansiering af en kommunal opgaveløsning.

Socialministeriet har i brev af 10. januar 2003 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet anført, at det af forarbejderne til bestemmelserne om grundtakstmodellen kan udledes, at amtskommunen ved vurderingen af en indstilling fra en kommune om amtskommunal medfinansiering efter § 131 d, stk. 1 – udover de betingelser som fremgår af selve bestemmelsen – skal inddrage hensynet til, at kommuner og amtskommuner skal bestræbe sig på en fælles planlægning, at kommunale opgaveløsninger, som ved finansieringsreformens ikrafttrædelse ligger over grundtaksten, ikke bør flyttes til amtskommunal varetagelse alene på grund af finansieringsomlægningen, at der ved eventuel overflytning af amtskommunale løsninger til kommunalt regi skal tilstræbes løsninger, der er hensigtsmæssige for alle parter, og at det samarbejde, der har udviklet sig mellem kommuner og amter under den delte finansiering, skal fastholdes og udbygges.

Socialministeriet har endvidere anført, at amtskommunen i forbindelse med overvejelse af eventuelt at meddele afslag på medfinansiering efter § 131 d i sager, hvor amtskommunen anerkender det amtskommunale forsyningsansvar, skal inddrage i sin vurdering, om amtskommunen – på kommunens anmodning – vil kunne stille et amtskommunalt tilbud til rådighed i stedet, som udgangspunkt uden ventetid.

Det er i tilslutning hertil Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at der efter en gennemgang af forarbejderne, herunder særligt de eksempler, der er nævnt i de specielle bemærkninger til § 131 d, stk. 1, kan udledes som et overordnet kriterium, at en afgørelse efter § 131 d, stk. 1, skal tage udgangspunkt i en faglig vurdering af den konkrete sag.

Af de i bemærkningerne anførte eksempler fremgår det således, at en kommunal opgaveløsning i de pågældende situationer vil kunne sikre, at de pågældende personer forbliver i eget hjem, og at en kommunal opgaveløsning således vil være at foretrække frem for, at kommunen i stedet vælger en grundtakstfinansieret amtskommunal løsning.

Efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse er det også dette hensyn til at finde den for borgeren fagligt hensigtsmæssige løsning, der ligger bag det i forarbejderne anførte om, at kommunale opgaveløsninger, som ved finansieringsreformens ikrafttræ-

delse ligger over grundtakstgrænsen, ikke bør flyttes til amtskommunal varetagelse alene på grund af finansieringsomlægningen.

Der kan med andre ord efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse udledes en i lovgivningen forudsat sammenhæng mellem den faglige vurdering og amtskommunens forsyningsforpligtelse på den ene side og spørgsmålet om medfinansiering efter § 131 d, stk. 1, på den anden side.

I de situationer, hvor medfinansiering efter servicelovens § 131 d, stk. 1, kan komme på tale, er der i henhold til bestemmelsen tale om tilfælde, hvor et alternativt (grundtakstfinansieret) tilbud i princippet lovligt kunne være tilbudt. Endvidere er det i forarbejderne anført, at det sædvanligvis vil være hensigtsmæssigt, at kommunen drøfter sagen med amtskommunen, inden den sætter et tilbud i værk, som den ønsker, at amtskommunen efter § 131 d, stk. 1, skal medfinansiere. Heri må efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse ligge en forudsætning om, at kommunen må forudses eventuelt at vælge et amtskommunalt tilbud i stedet for det kommunale tilbud, såfremt amtskommunen giver afslag på medfinansiering efter servicelovens § 131 d, stk. 1. En amtskommunal beslutning efter § 131 d, stk. 1, vil således efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse efter omstændighederne (lovligt) kunne få direkte betydning for borgeren.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder i den sammenhæng anledning til at bemærke, at Ribe Amtskommune også selv i såvel notat af 19. februar 2002 som notat af 10. april 2002 har forudset, at en restriktiv amtskommunal holdning til spørgsmålet om medfinansiering af kommunale løsninger, kan medføre et stigende pres på de amtskommunale tilbud.

Ud over det, som kan udledes om de retlige rammer for en amtskommunes skøn efter servicelovens § 131 d, stk. 1, ved hjælp af formålsbetragtninger, må en afgørelse efter § 131 d, stk. 1, tillige træffes under hensyn til uskrevne retsgrundsætninger.

I den forbindelse bemærkes, at den almindelige lighedsgrundsætning indebærer et krav om, at væsentligt lige forhold skal behandles lige. Heri ligger bl.a. et krav om konsekvens i forvaltningens afgørelser og med hensyn til en vis ensartethed i vægningen af lovlige hensyn. Lighedsgrundsætningens betydning i det enkelte tilfælde afhænger af, om de hensyn, hvorefter der kan blive tale om forskelsbehandling, er sagligt relevante i forhold til den afgørelse, der skal træffes.

Der kan henvises til Revsbech m.fl., Forvaltningsret – Almindelige Emner, 1997, side 210 ff., og Bent Christensen, Forvaltningsret – Opgaver – Hjemmel – Organisation, 1997, side 146 ff.

1.4. Som nævnt ovenfor er en amtskommunal afgørelse efter servicelovens § 131 d om medfinansiering af kommunale opgaver en udpræget skønsmæssig afgørelse.

Afgørelser af skønsmæssige spørgsmål forudsætter en individuel stillingtagen. Hvis et retsgrundlag ikke giver holdepunkter for slutninger, må egentlige afskæringsregler og regler, der begrænser skønnet kraftigt, som udgangspunkt anses for ulovlige.

Dette udgangspunkt om forbud mod "skøn under regel" kan for så vidt angår adgangen til at begrænse afvejningen fraviges ud fra hensynet til den administrative sagsbehandling. Især masseforvaltning eller behovet for forudseelighed kan således på forvaltningsområder, der ikke præges af høje krav om individualisering, gøre sådanne regler acceptable.

Der kan herved henvises til Bent Christensen, Forvaltningsret – Opgaver – Hjemmel – Organisation, 1997, side 172 ff., Jens Garde m.fl., Forvaltningsret – Almindelige emner, 3. udgave 1997, side 221 ff., Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 2002, side 360 ff., og Ugeskrift for Retsvæsen 1993, side 307 H samt kommentaren til dommen i Ugeskrift for Retsvæsen 1993 B, side 224.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at behovet for individuelle afgørelser er særligt stort netop på det sociale område, herunder ved afgørelser efter servicelovens § 131 d, stk. 1. Det er således Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at amtskommunen har pligt til at foretage en samlet vurdering og afvejning af alle sagens elementer, herunder til at inddrage hensynet til borgeren som ét blandt flere hensyn, ved afgørelsen af spørgsmålet om medfinansiering af en kommunal løsning efter § 131 d, stk. 1.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er i den forbindelse opmærksomt på, at en afgørelse om medfinansiering efter servicelovens § 131 d, stk. 1, i princippet er en afgørelse om finansieringens indbyrdes fordeling mellem kommune og amtskommune, som ikke formelt set angår borgeren.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet lægger i den forbindelse også vægt på Socialministeriets udtalelse af 2. maj 2003. Socialministeriet har heri anført, at en på forhånd besluttet afgrænsning af bestemmelsens anvendelsesområde til bestemte typer af tilbud indebærer en klar, generel og væsentlig indskrænkning af § 131 d, stk. 1, og dermed at skønnet ulovligt sættes under regel.

Ad 2. Lovligheden af Ribe Amtskommunes beslutning af 17. april 2002 for så vidt angår de ved afgørelsen foreliggende konkrete anmodninger om amtskommunal medfinansiering efter servicelovens § 131 d, stk. 1, af kommunale opgaveløsninger

Det fremgår af beslutningsprotokollen for mødet i Ribe Amtskommunes Socialudvalg den 17. april 2002 sammenholdt med amtskommunens notater af 19. februar og 10. april 2002, at Ribe Amtskommune efter en faglig vurdering, herunder bl.a. en vurdering af, om de pågældende sager lå uden for amtskommunens forsyningsansvar, fandt, at de grundlæggende (formelle) betingelser for amtskommunal medfinansiering efter servicelovens § 131 d, stk. 1, ikke var til stede i 99 ud af i alt 344 sager, der konkret var forelagt amtskommunen med anmodning om medfinansiering af kommunale løsninger.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har noteret sig, at Socialministeriet ikke har bemærkninger til Ribe Amtskommunes beslutning om at afslå anmodninger om medfinansiering af kommunale løsninger i de sager, som amtskommunen vurderer som værende uden for det amtskommunale forsyningsansvar.

For så vidt angår de resterende 245 konkrete anmodninger om medfinansiering, som af amtskommunen var vurderet til at ligge inden for det amtskommunale forsyningsan-

svar, fremgår det af beslutningsprotokollen for mødet i amtskommunens socialudvalg den 17. april 2002 sammenholdt med notat af 10. april 2002, at socialudvalget på mødet traf beslutning vedrørende de 219 sager, hvor Ribe Amtskommune var både handleamtskommune og betalingsamtskommune.

Af de 219 sager, hvor Ribe Amtskommune var både handle- og betalingsamtskommune, besluttede amtskommunen i henhold til reduktionsmodel 3 i notat af 10. april 2002 at medfinansiere de 72 igangværende kommunale opgaveløsninger, som var strukturelt betinget. Det vil sige, at amtskommunen besluttede at medfinansiere samtlige udgifter over grundtaksten i de tilfælde, hvor det kommunale tilbud var aftalt etableret i stedet for en udbygning af det amtskommunale tilbud, dog således at kommunale beskæftigelsestilbud alene blev delvist medfinansieret, nemlig op til et udgiftsniveau svarende til udgiftsniveauet på sammenlignelige amtskommunale beskæftigelsestilbud.

Socialudvalgets beslutning af 17. april 2002, herunder valget af reduktionsmodel 3, indebar samtidig en beslutning om, at amtskommunen medfinansierede "ingen af de øvrige 147 igangværende § 131 d sager".

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det ved amtskommunens afgørelse om medfinansiering efter § 131 d, stk. 1, er sagligt at lægge vægt på, at et kommunalt tilbud er strukturelt betinget og altså så at sige erstatter en udbygning af et amtskommunalt tilbud.

Det bemærkes i den forbindelse, at amtskommunen herved varetager hensynet til at sikre muligheden for at kunne tilbyde borgeren et fagligt relevant og hensigtsmæssigt tilbud. Anvendelsen af dette kriterium harmonerer således med det af Socialministeriet anførte om, at amtskommunen i forbindelse med overvejelse af eventuelt at meddele afslag på medfinansiering efter § 131 d, stk. 1, i sager, hvor amtskommunen anerkender det amtskommunale forsyningsansvar, skal inddrage i sin vurdering, om amtskommunen – på kommunens anmodning – vil kunne stille et amtskommunalt tilbud til rådighed.

Det er imidlertid efter sagens oplysninger samtidig Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at den konkrete vurdering af hver enkelt sag, som Ribe Amtskommune har omtalt bl.a. i sin udtalelse af 25. marts 2003 til ministeriet, i 147 af de 219 sager alene relaterede sig til spørgsmålet om, hvorvidt de sager, som forelå ved Ribe Amtskommunes Socialudvalg beslutning af 17. april 2002, overhovedet opfyldte de grundlæggende (formelle) betingelser for at kunne være omfattet af § 131 d, stk. 1. Den konkrete vurdering relaterede sig således efter ministeriets opfattelse alene til de forhold, som indgår i bedømmelsen af, om der overhovedet er hjemmel til at give tilsagn om medfinansiering efter § 131 d, stk. 1.

Ved Ribe Amtskommunes afgørelse af, i hvilke af de 219 sager, hvor der var hjemmel hertil, amtskommunen ønskede at medfinansiere kommunale tilbud efter servicelovens § 131 d, stk. 1, besluttede Ribe Amtskommune således at anvende reduktionsmodel 3, jf. notat af 10. april 2002.

Anvendelsen af reduktionsmodel 3 indebar, at amtskommunen valgte at give tilsagn om medfinansiering i 72 ud af de 219 sager, med den begrundelse, at den kommunale opgaveløsning i disse 72 sager var strukturelt betinget, idet der i disse sager var ind-

gået aftale om etablering af et kommunalt tilbud i stedet for en udbygning af det amtskommunale institutionstilbud.

Anvendelsen af reduktionsmodel 3 indebærer samtidig, at der i de resterende 147 sager – hvor der ligeledes var hjemmel til at træffe beslutning om medfinansiering efter § 131 d, stk. 1, men hvor det kommunale tilbud ikke var strukturelt betinget – ikke blev foretaget en individuel vurdering i hver enkelt sag af, om amtskommunen under hensyn til de kriterier, som er anført i afsnit 1.3., fandt det hensigtsmæssigt at give tilsagn om medfinansiering efter § 131 d, stk. 1.

Socialministeriet har i udtalelsen af 2. maj 2003 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet oplyst, at Ribe Amtskommunes beslutning af 17. april 2002 efter Socialministeriets opfattelse indebærer, at det udgiftstypekriterium, der fremgår direkte af ordlyden i § 131 d, stk. 1, erstattes af et indskrænkende tilbudstypekriterium. Det er endvidere Socialministeriets opfattelse, at Ribe Amtskommunes beslutning, hvorefter bestemmelsens anvendelsesområde på forhånd afgrænses til bestemte typer af tilbud, indebærer en klar, generel og væsentlig indskrænkning af § 131 d, stk. 1, og at skønnet dermed sættes under regel.

Det er på den baggrund således Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at Ribe Amtskommunes beslutningsmodel 3, hvorefter alene kommunale tilbud, som er strukturelt betinget, medfinansieres, og ingen andre, indebærer en afskæring af det pligtmæssige, individuelle skøn, som efter ministeriets opfattelse skal foretages, efter der er taget stilling til, at de formelle betingelser for medfinansiering efter § 131 d, stk. 1, er opfyldt.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder på den ovennævnte baggrund, at Ribe Amtskommunes Socialudvalgs beslutning af 17. april 2002 vedrørende de da foreliggende 219 sager, hvor Ribe Amtskommune var både handle- og betalingsamtskommune, ikke var forenelig med princippet om forbud mod skøn under regel.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har på den baggrund i dag anmodet Ribe Amtskommune om at genoptage de pågældende 147 sager.

For så vidt angår de 26 sager, hvor Ribe Amtskommune var handleamtskommune, men ikke betalingsamtskommune, henvises til punkt 4 nedenfor.

Ad 3. Spørgsmålet om lovligheden af Ribe Amtskommunes beslutning af 17. april 2002 for så vidt angår fremtidige sager vedrørende amtskommunal medfinansiering efter § 131 d, stk. 1, af kommunale opgaveløsninger

Ribe Amtskommune har i udtalelsen af 25. marts 2003 til ministeriet oplyst, at Ribe Amtskommunes Socialudvalgs beslutning af 17. april 2002 om fremover at anlægge en meget restriktiv linje vedrørende medfinansiering af tilbud efter servicelovens § 131 d, stk. 1, skal opfattes således, at kommunerne – ud over de kommunale opgaveløsninger inden for det amtskommunale forsyningsfelt, hvor opgaveløsningen er strukturelt betinget – kun i yderst begrænset omfang kan forvente medfinansiering af tilbud omfattet af § 131 d, stk. 1.

Ribe Amtskommune har i udtalelse af 25. marts 2003 endvidere oplyst, at amtskommunen siden 17. april 2002 har modtaget ansøgning om medfinansiering efter service-

lovens § 131 d, stk. 1, i 23 sager. Heraf blev 8 sager vurderet til at ligge uden for amtskommunens forsyningsansvar. Af de resterende 15 sager, er der meddelt afslag på medfinansiering i 13 sager. 1 sag er omvisiteret til et tilbud omfattet af servicelovens § 131 a, og endelig er der givet tilsagn om medfinansiering i 1 sag, hvor Ribe Amtskommune ikke er betalingsamt-kommune.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har forstået Ribe Amtskommunes beslutning af 17. april 2002 samt Ribe Amtskommunes udtalelse af 25. marts 2003, herunder oplysningerne om amtskommunens praksis efter den 17. april 2002, således, at beslutningen om Ribe Amtskommunes fremtidige praksis vedrørende medfinansiering i henhold til servicelovens § 131 d, stk. 1, vil indebære, at Ribe Amtskommune efter den 17. april 2002 vil foretage den samme vurdering af fremtidige sager som den vurdering, Ribe Amtskommune foretog den 17. april 2002 af de på daværende tidspunkt foreliggende i alt 344 sager, jf. herom ovenfor under punkt 2.

Det er på den baggrund Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at Ribe Amtskommunes beslutning af 17. april 2002 vedrørende den fremtidige behandling af sager om amtskommunal medfinansiering efter § 131 d, stk. 1, af kommunale opgaveløsninger – ligesom amtskommunens beslutning af 17. april 2002 i de 147 ud af 219 sager, der forelå på daværende tidspunkt, jf. punkt 2 ovenfor – ikke var forenelig med princippet om forbud mod skøn under regel.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har derfor i dag anmodet Ribe Amtskommune om at genoptage behandlingen af spørgsmålet om Ribe Amtskommunes praksis efter servicelovens § 131 d, stk. 1. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har endvidere anmodet Ribe Amtskommune om at genoptage behandlingen af de 13 sager samt eventuelt yderligere sager, som der er meddelt afslag i efter § 131 d, stk. 1, efter den 17. april 2002.

Ad 4. Lovligheden af Ribe Amtskommunes praksis i de særlige sager, hvor handleamt-kommune og betalingsamt-kommune ikke er den samme

Ved mødet i Ribe Amtskommunes Socialudvalg den 17. april 2002 forelå 26 sager, hvor Ribe Amtskommune var handleamt-kommune, men ikke betalingsamt-kommune. På mødet traf udvalget beslutning om, at betalingsamt-kommunen i sådanne sager skulle forespørges, om denne amt-kommune ønskede at medfinansiere den kommunale løsning.

Det fremgår af Ribe Amtskommunes udtalelse af 25. marts 2003 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at den ovennævnte beslutning var begrundet i et ønske om en afklaring af, i hvilken udstrækning de pågældende amt-kommuner ”ønsker at anvende den aftalemæssige adgang til at medfinansiere kommunale løsninger ifølge § 131 d, stk. 1”.

Det fremgår endvidere af amtskommunens udtalelse til ministeriet, at Ribe Amtskommunes Socialudvalg efter høringen af betalingsamt-kommunerne den 20. november 2002 traf beslutning om at medfinansiere 21 sager, hvor en anden amt-kommune var betalingsamt-kommune. Socialudvalget havde ved afgørelsen lagt vægt på, at andre amt-kommuner havde tilkendegivet at ville medfinansiere det kommunale tilbud. Ølgod Kommune har i sit brev af 23. januar 2003 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet rede-

gjort for et konkret eksempel på udmøntningen af denne beslutning. Det fremgår ikke af de for Indenrigs- og Sundhedsministeriet foreliggende oplysninger, hvilke beslutninger der blev truffet i de resterende 5 sager, som forelå ved mødet den 17. april 2002, og dermed heller ikke hvilke kriterier, der blev lagt vægt på. Det fremgår, at der siden den 17. april 2002 er givet tilsagn om medfinansiering i yderligere 1 sag, hvor Ribe Amtskommune ikke er betalingsamt-kommune. Det fremgår ikke af de for Indenrigs- og Sundhedsministeriet foreliggende oplysninger, hvilke kriterier, der blev lagt vægt på i denne sag.

Ved mødet den 17. april 2002 besluttede Ribe Amtskommunes Socialudvalg endvidere at anmode andre amtskommuner om ikke at træffe beslutning om medfinansiering af kommunale tilbud efter servicelovens § 131 d, stk. 1, i de sager, hvor Ribe Amtskommune er betalingsamt-kommune, men ikke handleamt-kommune.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder på baggrund af de ovennævnte oplysninger anledning til at bemærke, at det følger af § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 697 af 5. august 2003), at det er handleamt-kommunen, der træffer afgørelse efter § 131 d, stk. 1, om medfinansiering af kommunale løsninger, uanset om en anden amtskommune er betalingsamt-kommune.

Det er således handleamt-kommunen, der under hensyn til de kriterier, som må indgå i en afgørelse efter servicelovens § 131 d, stk. 1, jf. ovenfor, skal træffe beslutning om, hvorvidt der skal ske amtskommunal medfinansiering af en kommunal løsning. Handleamt-kommunen har i den forbindelse, som tidligere anført, pligt til at foretage en samlet vurdering og afvejning af alle sagens elementer, herunder til at inddrage hensynet til borgeren.

For så vidt angår den situation, hvor Ribe Amtskommune er handleamt-kommune, men ikke betalingsamt-kommune, har Socialministeriet i brev af 2. maj 2003 udtalt, at det efter Socialministeriets opfattelse fremgår af Ribe Amtskommunes udtalelse af 25. marts 2003 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at Ribe Amtskommune i sådanne sager formentlig udelukkende lægger vægt på betalingsamt-kommunens tilkendegivelse af at ville medfinansiere det kommunale tilbud. Det er Socialministeriets opfattelse, at der i sådanne tilfælde er tale om, at Ribe Amtskommune underlægger skønsudøvelsen efter servicelovens § 131 d, stk. 1, andre kriterier og hensyn end de, der følger af loven. Efter Socialministeriets vurdering kan principperne i det kommunale selvstyre ikke anføres som begrundelse for lovligheden af dette.

Socialministeriet har for så vidt angår den situation, hvor Ribe Amtskommune er betalingsamt-kommune, men ikke handleamt-kommune, endvidere tilkendegivet at en handleamt-kommune ikke må lægge vægt på en anmodning fra en betalingsamt-kommune ved afgørelsen om medfinansiering efter § 131 d, stk. 1.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig med Socialministeriet i, at hensynet til det kommunale selvstyre ikke kan anføres som grundlag for at fravige den almindelige lighedssættning, idet ministeriet herved bemærker, at der i servicelovens § 9 er taget stilling til, at beslutningskompetencen i sager efter servicelovens § 131 d, stk. 1, ligger hos handleamt-kommunen og ikke hos betalingsamt-kommunen.

Det er på denne baggrund Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at hensynet til betalingsamtskommunens interesser ikke sagligt kan anføres som begrundelse for at tilsidesætte den almindelige lighedsgrundsætning i forbindelse med en afgørelse om medfinansiering efter servicelovens § 131 d, stk. 1. En betalingsamtskommunes tilkendegivelse over for handleamtskommunen bestående i en anmodning om ikke at give tilsagn til medfinansiering af et kommunalt tilbud kan således ikke være afgørende for handleamtskommunens afgørelse i sagen.

Ribe Amtskommune har således som handleamtskommune pligt til at foretage en samlet vurdering og afvejning, jf. ovenfor under punkt 1, uafhængigt af en betalingsamtskommunes eventuelle negative tilkendegivelse. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ikke oplysninger om, at Ribe Amtskommune har givet afslag i sådanne sager og finder på den baggrund på det foreliggende grundlag ikke anledning til at foretage videre i relation hertil.

For så vidt angår de situationer, hvor Ribe Amtskommune er betalingsamtskommune, men ikke handleamtskommune, er Indenrigs- og Sundhedsministeriet enig med Socialministeriet i, at Ribe Amtskommunes anmodning af andre amtskommuner om ikke at træffe beslutning om medfinansiering i sager, hvor Ribe Amtskommune er betalingsamtskommune, er uden retskraft for handleamtskommunen.

Enslydende breve er sendt til Børnesagens Fællesråd og Ølgod Kommune.

Kopi af dette brev er sendt til Ribe Amtsråd.

Med venlig hilsen

Pernille Christensen